

Stjær i Udvikling - Foråret 2018

Revision: 2018-05-30

Dette er fælles forslag fra borgerne i Stjær til Skanderborg Kommune som til kommunens arbejde med tillæg til kommuneplanen samt generelt ønsker for byen og det fremtidige samarbejde med kommunen. Dette er en samling af i alt syv dokumenter, der er udarbejdet af forskellige arbejdsgrupper. Først er der en procesbeskrivelse, som bl.a. redegør for legitimiteten i, at forslagene bredt repræsenterer og har opbakning blandt borgerne i Stjær. Herefter følger de konkrete forslag fra de enkelte arbejdsgrupper.

Indhold

1. Procesbeskrivelse
2. Organisering i Stjær
3. Byvækst og udstykninger
4. Bymidten og bymiljø
5. Natur og Friluftsliv
6. Infrastruktur i Stjær
7. Stjær Kulturkraftværk

Kontaktperson: Jesper Lumbye Andersen, JesperLA@stjaer.net

Stjær i Udvikling - Foråret 2018

Procesbeskrivelse

Revision: 2018-05-21

Denne procesbeskrivelse omhandler tilblivelsen af de forslag, der er indsendt fælles fra borgere i Stjær til Skanderborg Kommune i forbindelse med kommunens arbejde med at lave tillæg til kommuneplanen i 2018. Formålet med procesbeskrivelsen er at dokumentere graden af involvering af borgerne i Stjær og dermed validiteten af de indsendte forslag.

Fokusområder og Arbejdsgrupper

Som det beskrives senere, er der blevet dannet syv arbejdsgrupper i starten af året, svarende til syv fokusområder. Arbejdsgrupperne består i alt af en halv snes borgere fra Stjær. Disse borgere er også med i flere andre sammenhænge, bl.a. Stjær Trampesti Laug, Stjær Byforskønnelse, Menighedsrådet for Stjær-Skjærborg sogne, Skolebestyrelsen ved Stjærskolen, Stjær Sogns Borgerforening, Stjær Boldklub og KFUM Spejderne i Stjær samt nogle af lodsejerne. Det har givet en meget nuanceret tilgang og har betydet, at mange hensyn er blevet tilgodeset. De syv fokusområder er:

- Organisering
- Byvækst (udstyknings - boliger og erhverv)
- Bymidten & bymiljø
- Natur & friluftsliv
- Transport & infrastruktur
- Aktivitet & fællesskab
- Kulturkraftværket

Processens kronologiske forløb

2018-01-03: Formøde

Formøde inden Skanderborg Kommunes inspirationsmøde. To borgere i Stjær tog initiativ til et formøde og inviterede andre borgere, som de vidste normalt var involverede i lignende aktiviteter. Der var ca. 10 deltagere i mødet.

2018-01-09: Skanderborg Kommunes inspirationsmøde

Skanderborg Kommunes inspirationsmøde om udvikling i landsbyer og lokalcenterbyer. Ud over kommunens egen annoncering, annoncerede borgerforeningen med et stort A-skilt ved Brugsen for at hjælpe med at gøre opmærksom på arrangementet. Ud over dem, der havde været med til formødet deltog ca. lige så mange borger fra Stjær i inspirationsmødet. Der var ca. 20 deltagere fra Stjær ved inspirationsmødet.

2018-01-16: Arbejdsmøde og workshop

Opsamling på indtryk fra inspirationsmødet. Brainstorming på idéer for Stjær. Gruppering af idéer til 7 fokusområder og dannelse af tilsvarende 7 arbejdsgrupper. Alle fra Stjær, der

havde været med til inspirationsmødet blev inviteret. Der deltog ca. 10 i dette arbejds møde og workshop. Der blev lagt en overordnet tidsplan for resten af processen frem mod deadline for indsendelse af forslag til kommunen d. 1. juni. Overordnet tidsplan:

- Januar: (Formøde, inspirationsmøde, arbejds møde)
- Februar: Involvering af relevante interessenter, borgermøde/workshop d. 26/2.
- Marts: -
- April: Kvalificering (møde med rep. for kommunen)
- Maj: Borgermøde (primo maj) mhp. legitimering
- Juni: Deadline d. 1/6.

2018 Februar:

Arbejdsgrupper forbereder oplæg til borgermøde og workshop mhp. på inspiration fra og yderlig involvering af borgere i Stjær. To af arbejdsgrupperne havde i løbet af denne periode arbejds møder, hvor mange af de lokale lodsejere deltog for at være sikker på at få involveret nøgleinteressenter i udarbejdelsen af oplæggene. Arbejdsgrupperne prioriterede at kunne præsentere nogle oplæg, som der ikke på forhånd var modstand imod.

2018-02-26: Borgermøde og workshop

Formålet med dette møde var præsentere de første tanker og idéer samt at komme i dialog med de andre borgere i Stjær for at få inspiration og åbne op for, at flere borgere skulle have mulighed for at deltage og bidrage til arbejdet. Ved dette møde deltog ca. 75 borgere fra

Stjær. Mødet blev afholdt på Stjærskolen. Det var blevet annonceret på den lokale Facebook-gruppe med ca. 1000 følgere, en lokal nyheds-email-gruppe med ca. 400 medlemmer, plakatoslag i A2 størrelse rundt om i byen, samt opslag i A4 størrelse i Brugsen og forsamlingshuset. Endelig var der godt en uge før mødet en artikel i Galten Folkeblad om arrangementet.

2018 marts:

Arbejdsgrupperne arbejder med at konkretisere indholdet af forslagene til kommunen.

2018-04-03:

Opfølgning på borgermøde og workshop. Arbejdsmøde, hvor medlemmerne af arbejdsgrupperne deltog for at samle op på input fra workshoppen. Der deltog ca. 10 i dette arbejdsmøde.

2018-04-17: Møde med repræsentanter for Skanderborg Kommune

Møde med repræsentanter for Skanderborg Kommune mhp. forventningsafstemning i forhold til de forslag, der indsendes. Der deltog 5 repræsentanter fra arbejdsgrupperne i Stjær og 5 repræsentanter fra kommunen.

2018 ultimo april og primo maj:

Arbejdsgrupperne forberedte dokumenter med forslag til kommunen samt oplæg til det forestående borgermøde. Nogle af arbejdsgrupperne havde møder, hvor andre af de tidligere omtalte nøgle-interessenter igen deltog.

2018-05-07: Borgermøde

Arbejdsgrupperne præsenterer indholdet af forslagene til kommunen mhp. at få feedback til justering af forslagene. Formålet med borgermødet var at få legitimeret forslagene, således at de kunne betragtes som et fælles oplæg repræsenterende borgerne i Stjær. Borgermødet blev annonceret og omtalt på samme måde som det første borgermøde. Der var ca. 25 deltagere.

2018 Maj:

Arbejdsgrupperne færdiggør forslag til kommunen.

2018-05-21:

Arbejdsgrupperne rundsender de endelige dokumenter til korrekturlæsning.

2018-05-28:

Arbejdsgrupperne mødes til en fælles gennemgang af dokumenterne med forslagene til kommunen.

Organisering i Stjær

samarbejde med kommunen og samarbejde imellem foreninger/ grupper /erhverv

Vision

Vi vil i Stjær...

- gerne styrke samarbejdet mellem lokale foreninger og grupper.
- opnå en helhed og en følelse af et større fællesskab.
- se vores landsby i større perspektiv og møde fremtidens udfordringer sammen.
- hjælpe hinanden og tilstræbe at støtte konstruktivt op om hinandens aktiviteter.

Vi vil som borgere...

- gerne have et tættere samarbejde med kommunen.
- være høringspart, så vi kan blive inddraget og spurgt til råds når der er planer om at ændre noget, som har indflydelse på landsbyen og lokalområdet.
- ligeledes have let adgang til at komme i dialog med kommunen, når der f.eks. opstår udfordringer, uhensigtsmæssigheder eller vi har forslag til, hvordan noget kunne gøres mere hensigtsmæssigt for borgerne.

Kommunen...

kan forvente et aktiv og engageret borgerskab som tager vare på nærmiljøet nu og i fremtiden.

Idéer til Implementering

For at styrke samarbejdet mellem lokale foreninger og grupper samt øge fællesskab og engagement blandt borgerne i lokalsamfundet kunne der være de følgende tiltag:

- Etablering af et **Lokalråd** i samråd med kommunen - for at skabe et tæt samarbejde med kommunen. Ved at være **høringspart** i sager, der handler om Stjær eller om landsbyer generelt, kan der skabes motivation for inddragelse gennem reel indflydelse.
- Repræsentanter mødes en gang årligt til en **Landsbysamling**, hvor vi deler planerne for det kommende år, og hvor der kan netværkes og opnås synergi.
- Brug af en **fælles "by-kalender"**, som vedligeholdes omhyggeligt og som er meget synlig. Alle borgere kan holdes informeret og vi kan forebygge, at forskellige arrangementer, som henvender sig til de samme grupper af borgere, er sammenfaldende.
- Oprettelse af et **fælles sekretariat**, som kan hjælpe med koordinering mellem foreninger og grupper i løbet af året.
- Et tæt samarbejde mellem lokalråd og sekretariatsfunktionen vil kunne sikre, at alle relevante parter i lokalområdet bliver inddraget, når kommunen ønsker input fra lokalområdet.
- Et tæt samarbejde med den eksisterende borgerforening vil kunne give mulighed for at lokalråd og sekretariat kan gøre brug af de eksisterende faciliteter og den eksisterende "infrastruktur", så medlemmerne af sekretariatet og lokalrådet kan fokusere deres energi på indhold frem for struktur og formalia. **Eksisterende kommunikationskanaler**, som sekretariatet vil kunne gøre brug af, er f.eks.
 - Stjær Avis: Halvårlig (tidligere kvartalsvis) husstandsomdelt tryksag. Omdeles til ca. 750 husstande i Stjær og Søballe.
 - Stjaer.net: Internet-baseret web-portal med integreret mulighed for udsendelse af nyheds-email (pt. ca. 400 abonnenter). Indeholder en samling af en række forskellige arrangementskalendere.
 - Facebook-gruppen Borgere i Stjær/Stjær: En aktiv gruppe med flere daglige opslag (pt. ca. 1000 medlemmer). Har en fælles arrangementskalender for medlemmer af gruppen.
 - Opslagstavle i Dagli' Brugsen i Stjær.
- Vores idéer til **mulige supplerende kommunikationskanaler**:
 - En dedikeret Facebook-gruppe for informationer og debat med relation til lokalråds-lignende aktiviteter.
 - En elektronisk informationsskærm i Dagli' Brugsen i Stjær (og evt. andre steder), hvor der er mulighed for at nå borgere, der ikke benytter Facebook. Samt generelt mere opmærksomhed omkring aktuelle begivenheder og informationer. Der er lavet aftale med brugsuddeleren om hvor en skærm kan opsættes, og hvordan den skal driftes.
 - Stjær på instagram, #kampagne, tradition, årshjul.

Byvækst og udstykninger

I Stjær ligger der allerede relativt store arealer i perspektivområde til boliger. På nuværende tidspunkt arbejdes der med konkrete udstykningsplaner for området syd for byen mellem Jeksenvej og Stjær Bakken (dele af matr. 17ax og 15a), og på arealet nord for byen vest for Stenskovvej (Matr. 6a).

Herudover arbejdes der på udvikling af det eksisterende byområde omkring Jeksenvej og Kollens Møllevej (matr. 8i og 14v). I forbindelse hermed ønsker ejerne af matr. 8a en del af arealet inddraget som perspektivområde for boliger jf. kort.

Stjær har behov for fornuftig vækst, og det er generelt opfattelsen, at det er de enkelte lodsejere, som i samarbejde med kommunen, må være ansvarlig for at udviklingen af de fremtidige boligområder.

På baggrund af de seneste måneders arbejde, kan vi dog komme med en række indstillinger til den fremtidige udvikling af Stjær. Disse indstillinger bygger på en række arbejdsmøder med interesserede borgere, herunder en stor del af lodsejerne med jord omkring byen, erfaringer fra workshopen den 26. februar på Stjær Skole, og ikke mindst 42 besvarelser på et spørgeskema omkring byudvikling og byvækst i Stjær.

Den fremtidige udvikling af Stjær bør bygge på følgende grundlag:

1) Balanceret vækst

Det har været drøftet, hvor stor Stjær må blive. Der er forskellige holdninger hertil, men dog enighed om, at det er vigtigt, at Stjær har en størrelse og en tilvækst, hvor det er muligt at drive en sund og velassorteret dagligvarebutik, hvor skolen kan bevares og et godt foreningsliv kan samle byen.

Der indstilles derfor til, at kommunen har dette i tankerne i forbindelse med en udbygning og udviklingen af Stjær.

2) En by for alle aldre

Stjær skal være en by, hvor man kan leve hele livet. I dag er byen primært præget af nye og ældre parcelhuskvarterer. Der er kun et beskedent antal mindre boliger og lejeboliger. I forbindelse med at boligtypemønstrene ændrer sig, og flere og flere bor alene, er der et øget behov for flere mindre boliger. Samtidig betyder den nuværende boligsammensætning i Stjær, at ældre borgere enten må blive boende i et (stort) parcelhus eller flytte fra byen.

Det fremtidige boligbyggeri i Stjær bør derfor indeholde større variation i boligtyperne, så der er boliger for alle aldre og familiesammensætninger. Der er et udtrykt behov for flere almene boliger, som netop kan være med til at give et mere varieret boligudbud. Vi har været i kontakt til flere almene boligselskaber, som er interesseret i at bygge boliger i byen, og det er således et stort ønske om, at der tildes kvoter til byggeri af almene boliger i Stjær.

3) Bevarelse af landsbymiljøet

Da de fremtidige udstykninger i Stjær med overvejende sandsynlighed vil være private udstykninger. Derfor kan og skal vi som borgere ikke beslutte, hvad og hvor der skal bygges. Igen kan vi kun opfordre til, at nyt byggeri tager hensyn til den øvrige bygningsmasse i byen, og at der bedst mulig tages hensyn til ønsket om at bevare landsbymiljøet.

Der ønskes et veludbygget stisystem, således at der er naturlige passager i mellem byområderne. Cirkulation og adgang er med til at underbygge byens sammenhængskraft, herunder at det er en by, hvor ”man kommer hinanden ved”.

4) Grønne områder og inddragelse af naturen

En af Stjærs største aktiver er byens beliggende og den omkringliggende natur. Naturen har jf. vores spørgeskemaundersøgelse stor betydning for tilflytningen, og er en af de væsentligste årsager til, at borgerne kan lide at bo i byen.

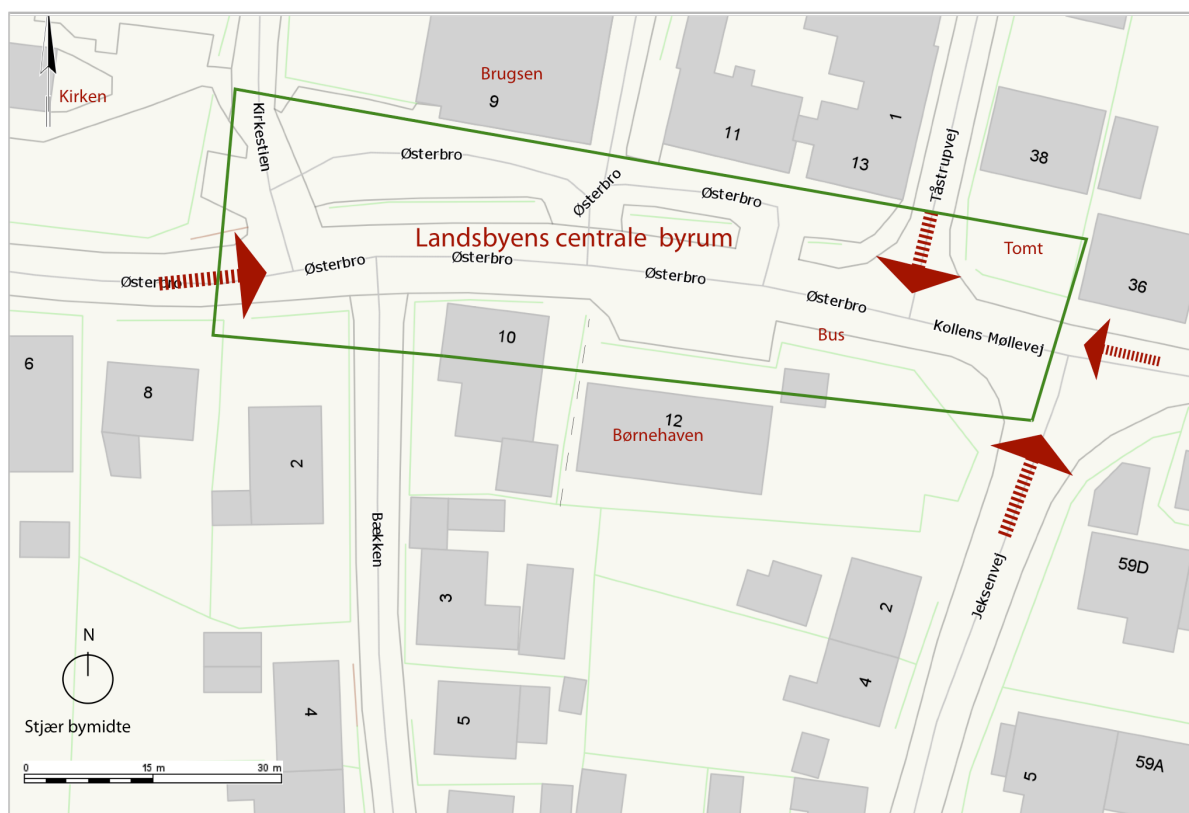
Fremtidige udstykninger bør i størst mulig omfang etableres med inddragelsen af grønne områder, samt adgang og udsyn til den omkringliggende natur og landskab.

Kortudsnit af Stjær By. De røde felter er kommunens perspektivområder til byudvikling samt et nyt forslag til mulig byvækstområde mod sydøst.

Bymidten og bymiljø

Stjær bymidte set fra øst. Det grønne hjørne. Fx som Cykelmekka.

Vi ønsker en klog byudvikling i Stjær. En klog byudvikling forstået som en samtænkning af flere formål og hensyn i planlægningsfasen af kommende forandringer. Særligt for bymidten ønsker vi en udvikling, hvor landsbyens særlige miljø og historie fortsat værnes om - hånd i hånd med nye tiltag som fx forbedringer af trafikale forhold, for såvel fodgængere som bilister, øgede parkeringsmuligheder for Brugsen og kirken, og samtidigt et fokus på de sociale aspekter og muligheden for det naturlige møde i landsbyens bymidte. Vi vil desuden opfordre til, at nyt byggeri, herunder tilbygning m.v., tilpasser sig konteksten og skalaen i Stjær og dermed i vid udstrækning ønsket om bevarelse af et landsbymiljø.

For at sikre den nødvendige sammenhæng samt en fornuftig økonomisk prioritering, bør kommunen derfor i samarbejde med beboerne i Stjær udarbejde en helhedsplan for specielt bymidten. Bymidten er området omkring kirken, Brugsen og nuværende børnehave, se kortudsnit. De allerede skitserede tanker fra "forskønnelsesudvalget" vedr. området foran Brugsen kan oplagt inddrages i udarbejdelsen af en overordnet plan.

Udover arealerne omkring skolen, sportspladsen og kirken er hovedparten af arealerne i byen privatejet. Det er således den enkelte jord-/grundejer, som, i samarbejde med kommunen, kan beslutte, hvad der kan og skal bygges, og hvordan det skal fremstå. Omkring bymidten er arealerne ligeledes enten privat ejendom eller anvendes allerede til andre formål, såsom børnehave, forsamlingshus og parkeringsplads.

Følgende i området mener vi bør overvejes - også med henblik på ønsket om at etablere Kulturkraftværket:

1) Trafikale forbedringer

Tåstrupvej

Der har været flere drøftelser om, hvilken vej, som er "hovedvejen" til byen, og Tåstrupvej er en af kandidaterne. Tåstrupvej er smal og har bebyggelse helt ud til vejen på begge sider. Der er kun fortov hen til forsamlingshuset, og vejen er derfor farlig for cykelister og gående, som ikke anvender stien bag om forsamlingshuset. Tåstrupvej vil blive yderligere belastet af trafik ved den planlagte udvidelse af byen mod syd og flere handlende i Brugsen.

Muligheden for en ny vej, som forbinder Tåstrupvej og Kollens Møllevej øst for byen bør overvejes. Alternativt en ny vej, som leder trafikken uden om det snævre 90 graders sving ved Tåstrupvej/Pebbelvej, og i stedet kører gennem "erhvervsområdet"/forsamlingshusgrunden.

'Krydset' Tåstrupvej/Østerbro/Jeksenvej

Farligt kryds, som vil blive yderligere belastet i forbindelse med fremtidig byvækst, og i dag også er belastet af en stigende gennemkørsel af byen. Farligheden består især af det manglende overblik, når bilister kommer til krydset fra Jeksenvej. Muligheden for tiltag, der kan sænke trafikhastigheden her samt øge udsynet, ønskes undersøgt yderligere. Fx ud fra principper om 'shared spaces', fartgener, zonemarkeringer og begrønning.

2) P-Pladser til handlende

Det nuværende parkeringsareal er i dag trafikalt set en udfordring. Hvis det skal være attraktivt at handle i Brugsen, som er af vital betydning for byen, er det vigtigt at tilstrækkelige parkeringsmuligheder, i et omfang der matcher et stigende klientel, tænkes ind i en plan for området.

3) Fremtidig anvendelse af (arealet ved) børnehaven/den gamle skole og forsamlingshuset

Børnehaven

Bygningen overfor Brugsen, der huser børnehaven i dag, er den gamle skole i byen og er med til at fortælle historien om Stjær, på samme måde som de andre ældre huse, som fx det gamle mejeri, frysehuset, telefoncentralen, resterne af møllen og det eksisterende forsamlingshus, samt kirken naturligvis. Heraf er nogle konverterede i funktioner. Børnehaven som bygning har i dag stort afkast og naturlighed i forhold til at skabe liv og møder i denne del af byen. Dette skyldes i høj grad også placeringen overfor Brugsen netop på det sted, hvor Østerbro udvider sig, så oplevelsen af et slags bytorv er mulig.

Flyttes børnehaven til skolens matrikel åbnes der for overordnet set tre forskellige scenarier:

Scenarie 1. Det ubebyggede areal gentænkes og bygningen på grunden bevares. Bygningen kunne fornyes med nye funktioner. Intensiteten i området fastholdes dermed som et offentligt tilgængeligt rekreativt areal og naturligt mødested for byen. Evt. med parkeringsmuligheder. De historiske dimensioner fastholdes.

Idéer til nye funktioner kunne fx være: Et cykelmekka. GenBrugsen (fx med finere affaldshåndtering 'cradle to cradle' v/ung i arbejde el. lign.). Café. Kontorfællesskab eller andet erhverv.

Scenarie 2. Hele grunden omtænkes og anvendes til ny bygningsmasse. Fx nye mindre rækkeboliger, fx ældreboliger, i en skala i overensstemmelse med det omgivende. Lille smal gårdhave, let til indkøb og bus. Bymæssighed fx med fokus på et varieret boligudbud opnås dermed i området. Markering af et centralt offentligt 'by'rum. Den historiske dimension som sådan tabes.

Scenarie 3. Hele grunden omtænkes og anvendes til rekreative kvaliteter, i en samtænkning med flere parkeringspladser. Området fastholdes dermed som et offentligt tilgængeligt

rekreativt areal og et naturligt mødested for byen, forudsat at parkeringsaspektet ikke overbetones. Etableringen af et sådant bytorv/rekreativt areal vil formentlig kun kunne realiseres, såfremt Brugsen i samarbejde med kommunen køber hele eller dele af arealet. Den historiske dimension som sådan tabes.

Forsamlingshuset

Det nuværende forsamlingshus er også med til at fortælle historien om Stjær på samme måde som de andre ældre huse. Forsamlingshusets placering har dog ikke samme byrumsmæssige potentiale sammenlignet med børnehaven. Som en fremtidig anvendelse af området ved forsamlingshuset kunne en del af arealet være med til at løse de trafikale udfordringer på Tåstrupvej, som nævnt ovenfor. Arealet kan desuden anvendes til boligformål og kunne muligvis være attraktivt for en boligforening eller privat beboelse. Fjernes forsamlingshuset mistes naturligvis også en historisk dimension.

- 4) **I forbindelse med opgravning af bymidten** i forbindelse med separering af spildevand og klimasikring bør planerne omkring trafikregulering og forskønnelse af bymidten tænkes ind.

Natur og Friluftsliv

Stjær ønsker at markere sig på god adgang til landskabet, naturen omkring byen og på natur-hotspots. Det kunne være i kraft af disse forslag:

Stier og adgang til landskabet

I Stjær vil vi gerne have bedre og mere adgang til naturen og landskabet. I en rundspørge har det vist sig at netop dette punkt er noget, der er et udtalt ønske for at forbedre.

Stjær ligger midt i landbrugslandet med marker på alle sider. Strukturudviklingen i landbruget har gjort, at marker er slået sammen, og at skel og mindre markveje er nedlagt. Samtidig benyttes mange arealer omkring byen til jagt, hvorfor der fra mange lodsejeres side ikke er den store interesse i at åbne landskabet op for publikum, hvilket gør det svært at etablere nye stier.

Initiativgruppen 'Stjær Trampestilaug' arbejder aktivt på at realisere nye stier i samarbejde med lokale lodsejere. Det vil være fint hvis der er yderligere samarbejde med kommunen om dette, fx også omkring støtte til formidling, 'dannelse', og evt. samarbejde med skolerne.

På politisk plan kunne man arbejde med at skabe et økonomisk incitament for landbrugere til at etablere 2m usprøjtede græsbræmmer langs markskel med offentlig adgang, en såkaldt 'fodpose'. En fodpose er vigtig for mange smådyr, fugle og insekter. Her kan søges føde, støvbade og soles. En støtte fra kommunen på blot 50kr årligt pr. 100m x 2m fodpose vil være i samme størrelsesorden, som det der typisk tjenes på det tilsvarende landbrugsareal. Hvis et sådant støtte-formål kunne komme ind i fx en af de eksisterende puljer, ville det være nemmere at skabe mere adgang til landskabet.

Natur-Hotspots

Et 'natur hotspot' er en destination placeret ude i landskabet, som kan være et udflugtsmål, et opholdsstæd eller et sted med en oplevelse eller aktivitet. Dette giver en god anledning til at komme ud i naturen, og kan dække fra stort til småt.

Vi har allerede et par velfungerende Natur-hotspots, fx et fugletårn, et shelter med bålplads, bænke langs trampestier, osv. Fra kommunens side vil vi gerne have støtte og vejledning i forhold til at opnå de rette tilladelser og finansiering.

Et forslag til fremtidige projekter er placering af et udsigtstårn på toppen af Bjørnebjergene. Det kunne være relevant med et tårn, hvis der bliver etableret skovrejsning, hvorved der også mere naturligt kan komme offentlig adgang på arealet. Området er kortlagt som "skovrejsning ønsket" af hensyn til beskyttelse af drikkevandet. Et tårn vil give mulighed for at komme op i niveau med trætoppene og nyde det imponerende landskab.

Desuden er der udtrykt ønske om placering af shelterpladser, synliggørelse af fortidsminder, opsætning af formidlingstavler, som fortæller en historie, mikroudstillinger og stilleområder.

Stjær Enge

I ådalen 'Møgeleng' nord for byen er der igangsat initiativer fra forskellige private lodsejeres side ift. at reetablere engene mellem Stjær og Storing med ekstensiv afgræsning. Området strækker sig fra Tåstrup Sø (Natura 2000 område) til Præstegårdsskovene. Som led i dette vil vi gerne genåbne bækken 'Møgeleng Bæk', som lige nu føres i rør. Kommunen er allerede involveret i dette projekt. Kommunens fortsatte rådgivning og støtte til projektansøgninger samt praktisk udførsel er helt central for at sikre et godt resultat.

Vandresti Århus-Ry

Der har tidligere (muligvis i amternes tid) været ideer fremme om at fortsætte cykelsti-systemet fra Århus og Årslev Engsø, forbi Taastrup Sø og ud mod Ry. Dette er vi blevet gjort opmærksomme på i løbet af dette forberedelsesarbejde. Projektet blev ikke til noget, fordi der på det tidspunkt var modstand mod ideen fra Tåstrup Sø-laug. Nu lader det imidlertid til, at der etableres grusstier som en del af fredningen omkring Taastrup Sø. Det vil være en oplagt idé at genoverveje dette projekt, og lave en decideret ådalsti af grus, som giver mulighed for at færdes til fods eller på cykel hele vejen langs ådalen - væk fra vejene - helt fra Århus til Ry.

Landskab

Stjær karakteriseres mod syd af det storbakkede morænelandskab. Mod nord strækker et lang bredt dalstrøg sig helt fra Brabrandssøen i øst til Ravnsø og Knudsø mod vest. Landskabet opleves åbent og uden væsentlige tekniske forstyrrelse - med undtagelse af grusgravene og Stjær Rensningsanlæg. Der er helt særlige udsigter, både fra bakkerne og på langs af ådalen med Stjær og Storrिंग placeret på overkanten af dalsiderne med synlige og karakteristiske kirketårne.

I Stjær vil vi gerne bevare udsigterne med de lange uforstyrrede kik ud over landskaberne. På vores fælles møder er det mange gange blevet bemærket at disse landskabelige herligheder tillægges stor værdi for borgerne, og vi vil gerne have, at kommunen aktivt deltager i at forvalte disse. Området er følsomt overfor større tekniske anlæg, som ikke er tilpasset landskabet og -skovrejsning i større udstrækning er ikke ønsket.

I de nuværende grusgrave bliver der muligheder for nye natur- og landskabsplaner i de kommende år, når det skal afgøres hvorledes disse områder skal videreudvikles. Der er allerede reetableringsplaner som en del af de foreliggende udvindingstilladelser, men måske kan de forbedres i en større sammenhæng. Der bør udarbejdes en samlet landskabsplan for området efter endt grusgravning. Der er et ønske fra borgernes side om, at de tidligere grusgrave udvikler sig hen imod at skabe mere sammenhæng med de eksisterende natur- og skovområder som Bakkeskoven, den gamle grusgrav og skovene ved Jeksen. Dette gælder både mht. sammenhængende sti-adgang og sammenhængende flora/fauna-korridorer. Landskabsudviklingen kan ske i form af en kombination af skovrejsning, der ikke forstyrrer udsigterne og lysåbne naturområder.

Rensningsanlægget nord for Stjær bør tilpasses landskabet, og i takt med at der separatkloakeres i Stjær, hvorved anlægget overflødiggøres, skal der udarbejdes en landskabsplan for området. Som det foreligger nu er det ikke kønt med diverse hegn og rod, og lyset dernede er ofte tændt hele natten, hvilket skæmmet landskabet når det er mørkt. Desuden skal det sikres at den planlagte regnvandsø ved pumpestationen indgår som en naturlig del af landskabet i fremtiden.

Infrastruktur i Stjær

I takt med Stjærs udvikling er der et stigende antal af bløde trafikkanter, ikke mindst de små borgere der skal til og fra skole, eller til fritidsaktiviteter. Men også mange lægger vejen gennem byen på deres cykelture i vores skønne natur.

Stjærs veje bliver også brugt til en smutvej, efter etableringen af Herning motorvejen, både biler og lastbiler bruger især Stjærvej og Jeksenvej til at komme hurtigere mellem denne og E 45. Men også borger fra Skovby og Galten vælger at køre gennem Stjær når de skal benytte motorvejen sydpå. Dette har betydet en øget trafik på Stjærs veje til især stor fare for de bløde trafikanter.

Også bilernes hastighed på vejen omkring Stjær og gennem Stjær by er med årene blevet et stort problem.

Stjær er også ramt på sparekniven hvad angår den kollektive trafik. Der er ingen offentlig transport til byen i weekenderne, som kan forbinde den med omverdenen. Dette er især et stort problem for byens unge og ældre.

Indfaldsvejene

I forbindelse med at der bliver etableret nye udstykninger i Stjær ved Jeksenvej, Stjærvej og Tåstrupvej. Skal der etableres fartdæmpende foranstaltninger, der vil være med til at nedsætte hastigheden ind i byen.

Cykelstier

Der etableres cykelstier på følgende strækninger.

Vesterbro og Stjærvej (mellem Søballe og Stjær)

Jeksenvej (mellem Stjær og Randersvej)

Tåstrupvej (i Skanderborg kommune)

Gennemkørsel af tungekøretøjer

Der opsættes skilte med forbud for gennemkørsel af tunge køretøjer (max. 5 tons) undtaget skal dog være landsbrugskøretøjer

Fartdæmpning

Der etableres fartdæmpning ved indkørslen til skolen og ved brugsen. Det kan være en lille forhøjning af vejbanen med rød asfalt.

På Toftkjærvej kan der etableres hindringer der er med til at stoppe den hurtigkørende trafik

Offentlig transport

I takt med at Stjær udbygges og at der etableres boliger til både unge og ældre, bliver vigtigheden af at byen bindes sammen med omverdenen. Derfor har Stjær fremadrettet behov for at der også i weekenden er offentlig transport til byen.

En ting er at borgerne i Stjær skal til og fra byen, men det skal også være muligt for dem at modtage gæster.

Indenfor de nærmeste år, forventes at der bliver etableret et trinbræt ved Stilling station, og der er ingen tvivl om at Stjær borgere der har deres arbejdsplads i den sydlige del og i centrum af Århus vil benytte dette.

På sigt vil der også blive etableret en jernbaneline mellem Silkeborg og Århus og til den planlagte station ved Klank er der behov for at man vil kunne komme til og fra

Allé ved indfaldsvejene

Ved alle indfaldsvejene etableres der alléer der vil være med til at gøre bilisterne opmærksom på at de nu er på vej ind i en by. En allé vil også være med til at fortælle at man nu kommer til Stjær, hvor vi har masser af natur.

Stjær Kulturkraftværk

Revision: 2018-05-21

Vision

Stjærskolen, Stjær Boldklub og Stjær Sogns Borgerforening er for ca. tre år siden gået ind i et samarbejde om at skabe et fælles kulturkraftværk. Kulturkraftværket er et samlende sted, hvor landsbyens borgere i alle aldre mødes. Vi vil i Stjær gerne bevare vigtige landsbyfunktioner, så det kan blive ved med at være et attraktivt sted at bo. Vi vil gerne understøtte landsbyidentiteten ved at fastholde lokal indflydelse, ejerskab og ansvarsfølelse. Det er vores vision, at alle kulturbærende interessenter kan få mulighed for at blive involveret i Kulturkraftværket. Vores vision er, at Stjær Kulturkraftværk er en sammenhængende bygningsmasse, hvor sportshal, skole, mødelokaler, kantine, kultursal, vuggestue og børnehave hænger sammen. Stjær Kulturkraftværk kan bygges i etaper ud fra en fælles overordnet plan.

Baggrund

I Stjær er daginstitutionen, forsamlingshuset og boldklubbens klubhus utidssvarende bygninger, som er i dårlig stand, har dårligt indeklima og er kostbare at vedligeholde. Nogle af bygningerne er mere end 100 år gamle. I stedet for at bekoste store summer på renoveringer, som reelt set er lappeløsninger, har initiativtagerne set et stort potentiale i at samle aktiviteterne i nogle nye bygninger ved Stjærskolen og afhænde de gamle, spredt liggende bygninger. Ved at samle aktiviteterne i en samlet bygningsmasse, kan der spares penge ved at optimere driften. Endvidere kan det give en optimal udnyttelse af lokaler og faciliteter både dag, aften og weekend.

Sammenhæng med andre visioner

Daginstitutionen og forsamlingshuset ligger begge på grunde i Stjær bymidte. Ved at disse funktioner flyttes til hen til skolen, åbnes der for nye muligheder i Stjær bymidte. Dette er beskrevet i et særskilt dokument.

Status pr. april 2018

- Udarbejdet skitsetegninger og business case. Tilbud på proces og prospect.
- Fremsat forslag om landsbyordning og Kulturkraftværk og været i dialog med politiske udvalg, direktion og fagsekretariat. Byrådet afsat pulje på 700.000 kr. til afklaring af matrikelfællesskab og landsbyordning i Stjær og Gl. Rye i 2018. Afholdt møde med Børn og Undervisningsudvalget den 21.02.2018 om udmøntning af puljen.
- Afholdt borgermøde. Borgerforening fået positiv opbakning til at gå videre med planerne om at indgå i et fælles kulturkraftværk samt sælge forsamlingshuset.
- Etablering af 2-årig forsøgsperiode, hvor hallen tilknyttes Stjærskolen.